

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Трансфертне ціноутворення»

Ступінь вищої освіти - перший (освітньо-професійний)
Спеціальність **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
Освітня програма «Корпоративні фінанси»
Рік навчання 4, семестр 1
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 6
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Долженко Інна Іванівна

Inna.Dolzhenko@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4598>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Трансфертне ціноутворення займає важливе місце в підготовці здобувачів вищої світи першого (бакалаврського) освітнього рівня, спеціальностей 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» у формуванні їхніх інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей. Підготовка здобувачів вищої освіти в сфері трансфертного ціноутворення забезпечується високим рівнем практичних професійних знань та умінь, які формуються у результаті вивчення навчальної дисципліни «Трансфертне ціноутворення».

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо теоретичних і практичних аспектів контрольованих операцій, здійснення порівняльного та функціонального аналізу, податкового контролю в трансфертному ціноутворенні, ведення документації з трансфертного ціноутворення та складання звітності.

Завдання навчальної дисципліни: розглянути причини виникнення й історію розвитку трансфертного ціноутворення; з'ясувати перелік суб'єктів та об'єктів контролю за трансфертним ціноутворенням; розглянути процес розвитку податкового контролю трансфертного ціноутворення в Україні; оволодіти методами трансфертного ціноутворення; дослідити документацію та звітність із трансфертного ціноутворення для податкового контролю; засвоїти порівняльний та функціональний аналіз у трансфертному ціноутворенні; розглянути податковий контроль за встановленням відповідності умов контрольованих операцій принципу «втягнутої руки»; з'ясувати попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях; приділити значну увагу контрольованим іноземним компаніям.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність працювати автономно.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК12. Здатність формувати та приймати фахові рішення у сфері корпоративних фінансів суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки.

СК 13. Здатність системно оцінювати фінансові показники для обґрунтування ефективних управлінських рішень на підприємстві.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
Тема 1. Трансфертне ціноутворення: причини виникнення й історія розвитку	3/3	Знати особливості визначення трансфертного ціноутворення та історії розвитку. Розуміти поняття, суть, особливості, види контролю за трансфертним ціноутворенням. Сутність принципу «втягнутої руки» та критерії цього визначення. Суб'єкти і об'єкти, цілі податкового контролю за трансфертним ціноутворенням. Знати рівні документації з трансфертного ціноутворення. Знати методи трансферного ціноутворення та особливості їх застосування.	Робота з джерелами і базами даних. Підготовка презентації. Виконання тестового контролю.	7
Тема 2. Суб'єкти та об'єкти контролю за трансфертним ціноутворенням	3/3		Робота з масивом джерел і ділова гра. Виконання тестового контролю.	7
Тема 3. Розвиток податкового контролю трансфертного ціноутворення в Україні	3/3		Робота з джерелами і базами даних. Виконання тестового контролю.	7
Тема 4. Методи трансфертного ціноутворення	3/3		Підготовка аналітичної записки. Виконання тестового контролю. Відповіді на питання.	7
Модуль 2				
Тема 5. Документація та звітність із трансфертного	3/3	Ознайомитися з документацією з трансфертного ціноутворення та особливостями її складання.	Робота з джерелами і базами даних.	7

ціноутворення для податкового контролю		Розуміння основ проведення порівняльного та функціонального аналізу в трансфертному ціноутворенні. Визначення основних етапів податкового контролю за встановленням відповідності умов контрольованих операцій принципу «втягнутої руки».	Виконання тестового контролю. Підготовка презентації.	
Тема 6. Порівняльний та функціональний аналіз в трансфертному ціноутворенні	3/3	Розумінти основні підходи до попереднього узгодження цін у контрольованих операціях. Знати особливості визначення контрольованих іноземних компаній та їх оподаткування. Подання повідомлення та звіту про КІК.	Ділова гра. Виконання тестового контролю.	7
Тема 7. Податковий контроль за встановленням відповідності умов контрольованих операцій принципу «втягнутої руки»	3/3	Знати правові норми ЄС та дані Глобального форуму з прозорості та обміну інформацією для податкових цілей та ОЕСР. Розуміти загальносвітову динаміку розвитку трансфертного ціноутворення.	Вибір, розбір і презентація складних кейсів. Виконання тестового контролю.	7
Тема 8. Попереднє узгодження ціноутворення у контрольованих операціях	3/3		Робота з джерелами і базами даних. Виконання тестового контролю. Підготовка презентації.	7
Тема 9. Контрольовані іноземні компанії	3/3		Участь у діловій грі. Виконання тестового контролю.	7
Тема 10. Міжнародний аспекти розвитку трансфертного контролю	3/3		Вибір, розбір і презентація складних кейсів. Виконання тестового контролю.	7
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, довідка, заява студента тощо).
Політика щодо академічної доброчесності:	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). При розрахунках дозволяється користуватися лише калькуляторами.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба,

міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та адміністрацією факультету

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів/заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Dolzhenko I. Approaches to the formation of national rules for the provision and institutional framework for the administration of account information in order to implement the CRS standard / National and world financial and economic systems in the conditions of modern challenges: N.Davydenko, N.Kosova, J.Lemishko, Yu. Negoda, T.Oliynyk and others. Collective monograph. Verlag. SWG imex GmbH, Nurnberg, Deutschland, 2022. P.318-329.

2. Inna Dolzhenko, Oleksandr Labenko, Maksym Klymenko, Olena Ilchuk, Financial Support of Natural Agricultural Production in Ukraine/ WSEAS Transactions on Business and Economics. Volume 20, 2023, P. 194-202, DOI:10.37394/23207.2023.20.19 URL: <https://wseas.com/journals/articles.php?id=7300>

3. Inna Dolzhenko, Svitlana Savitska, Maryna Pravdiuk, , Nadiia Banera, Maksym Samchyk, Tax systems of Ukraine and EU countries during the COVID-19 pandemic: current status and prospects. Independent Journal of Management & Production, Volume 13, Issue 3, Page 145-160, Special Issue SI, DOI 10.14807/ijmp.v13i3.1906 URL: <http://www.ijmp.jor.br/index.php/ijmp/article/view/1906>

4. OECD Guidance on the transfer pricing implications of the COVID-19 pandemic. 2020. URL: https://dku.in.ua/files/Materials/OECD_COVID-19.pdf

5. OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations 2022. URL: https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/oecd-transfer-pricing-guidelines-for-multinational-enterprises-and-tax-administrations-2022_0e655865-en#page1

6. United Nations Practical Manual on Transfer Pricing for Developing Countries. New York, United Nations, 2021. 645 p. URL: https://dku.in.ua/files/Materials/United_Nations-TP_Developing_Countries%2C2021.pdf

7. Андрусь О. І. Трансфертне ціноутворення в Україні: проблеми і перспективи розвитку. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2018. Вип. 22. С. 6–13. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45284>

8. Греца Я.В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування зарубіжний досвід та українська практика : монографія. Ужгород : ТОВ "РІК-У", 2020. 420 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39341>

9. Джох Р.В. Трансфертне ціноутворення: причини виникнення й історія розвитку правового регулювання. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2015. № 15. Том 1. С. 101-104. URL: http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc15/part_1/29.pdf

10. Карлова І. О., Вербицька А. І. Трансфертне ціноутворення: економічний зміст та особливості проведення автоматизованого обліку на вітчизняних підприємствах. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 56. С. 125–132. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2020_56_20

11. Король С. Я., Уманців Г. В., Шушакова І. К. Розвиток трансфертного ціноутворення в умовах глобалізації. *Економічна теорія та право*. 2021. № 2 (45). С. 87–100. URL: <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/87-100.pdf>

12. Мельниченко Р.В. Податковий контроль трансфертного ціноутворення: правові засади :

13. монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 344 с. URL:

<https://knute.edu.ua/file/MjIxBw==/7895a21ee520a8eab4c366fda5e57d9b.pdf>

14. Настанови ОЕСР – Настанови Організації економічного співробітництва та розвитку щодо трансфертного ціноутворення для транснаціональних компаній та податкових служб. 2010. 439 с.

15. Онищенко О.В., Хоменко Л.М., Авраменко О.І. Еволюція трансфертного ціноутворення в Україні: податковий аспект. *Глобальні та національні проблеми економіки*. № 21. 2018. С. 615-620. URL: <http://global-national.in.ua/issue-21-2018/29-vipusk-21-lyutij-2018-r/3830-onishchenko-o-v-khomenko-l-m-avramenko-o-i-evolyutsiya-transfertnogo-tsinoutvorennya-v-ukrajini-podatkovij-aspekt>

16. Особливості контролю за трансфертним ціноутворенням в умовах воєнного стану. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsent/novini/586570.html>

17. План дій BEPS: ключові аспекти для України. Презентація. Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/2020_BEPS.pdf

18. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>

19. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві. Законом України від 16.01.2020 № 466-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-20#Text>

20. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення трансфертного ціноутворення. Закон України від 13.05.2014 р. № 1260-VII. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/t141260?ed=2014_05_13

21. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням. Закон України від 28.12.2014 № 72-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-19#Text>

22. Про затвердження переліку організаційно-правових форм нерезидентів, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі податок з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи. Постанова КМ України від 04.07.17 р. № 480. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250134184>

23. Про затвердження Порядку визначення середньозваженого значення показника рентабельності для зіставної юридичної особи для цілей трансфертного ціноутворення. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 р. №191. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KP170191?an=2>

24. Про затвердження Порядку розрахунку діапазону цін (рентабельності) та медіани такого діапазону для цілей трансфертного ціноутворення. Постанова КМ України від 04.06.15 р. № 381. URL: <https://tax.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovozakonodavstvo/postanovi-kabinetu-ministr/63755.html>

25. Рекомендації з реалізації Плану дій з BEPS (мінімальні стандарти). URL: [https://mof.gov.ua/storage/files/2017_Roadmap_BEPS_UKRAINE_ua\(1\).pdf](https://mof.gov.ua/storage/files/2017_Roadmap_BEPS_UKRAINE_ua(1).pdf)

26. Трансфертне ціноутворення: сучасний стан та проблеми правозастосування : монографія / [А. М. Котенко, М. О. Мішин, С. В. Брояков та ін.] ; за ред. А. М. Котенка; Нац. акад. прав. наук України ; НДІ прав. забезп. інновац. розвитку. Харків : Право, 2021. 162 с.